

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 328/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného JUDr. Matejom Csenkym, advokátom, Paulínska 17, Trnava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 To 13/2022 z 15. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie vo vzťahu k nemu a vec vrátiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na ďalšie konanie. Navrhuje tiež priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozhodnutia a ostatných príloh vyplýva, že Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 17. júna 2021 na sťažovateľa (spolu s ďalšími spoluobvinenými) na Špecializovanom trestnom súde (ďalej len „špecializovaný súd“) obžalobu pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. c) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) a zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona. Špecializovaný súd o obžalobe rozhodol rozsudkom č. k. 12 T 9/2021 z 12. augusta 2022 (ďalej len „rozsudok špecializovaného súdu“), proti ktorému obžalovaní a prokurátor zahlásili odvolania. Sťažovateľ podaním z 9. februára 2023 žiadal o prepustenie z väzby, čo odôvodnil primárne prierahmi v konaní. Najvyšší súd určil termín

verejného zasadnutia na 15. február 2023, ktoré však bolo zrušené a nový termín bol určený na 29. marec 2023. Napadnutým rozhodnutím najvyšší súd vo výrokoch VII – VIII podľa § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) žiadosť sťažovateľa zamietol a väzbu sťažovateľa nenahradil podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku dohľadom probačného a mediačného úradníka. Najvyšší súd uznesením z 29. marca 2023 rozsudok špecializovaného súdu v časti odsudzujúceho výroku o vine zrušil a vrátil vec špecializovanému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol.

3. Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zhrnul obsah rozsudku špecializovaného súdu, aktuálny stav konania vo veci samej a obsah všetkých piatich žiadostí o prepustenie z väzby podaných obžalovanými vo februári 2023 a uzavrel, že ich je potrebné zamietnuť. Stručne zrekapituloval priebeh konania a rozhodovania o väzbe a ostatných relevantných procesných úkonov (vznesenie jednotlivých obvinení tomu-ktorému obvinenému, spojenie vecí na spoločné konanie a podanie obžaloby). O osobnej slobode sťažovateľa bolo naposledy rozhodované uznesením špecializovaného súdu z 3. januára 2022 v spojení s uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Tost-š 1/2022 zo 17. januára 2022, keď bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, zamietnuté boli aj jeho žiadosti o nahradenie väzby prijatím písomného sľubu a o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

4. Na konkrétne sťažnostné námietky k existencii prietáhov najvyšší súd s odkazom na obsah spisu uviedol, že obžalovaní napriek vyhláseniu rozsudku špecializovaného súdu 12. augusta 2022 a expedovaniu jeho písomného vyhotovenia 14. decembra 2022 prehliadajú vlastné podania doručené napr. 7. novembra 2022 priamo najvyššiemu súdu (odôvodnenie odvolania obžalovanej a pod.), navyše podané prostredníctvom obhajcov, čiže s predpokladanou vedomosťou o potrebe postupovať analogicky podľa § 314 Trestného poriadku (písomné dôvody podaných odvolaní doručovať procesným stranám, ktoré nimi môžu byť priamo dotknuté, na účely oboznámenia sa s nimi). Posúdenie otázky, či dôvody odvolaní obsahujú relevantné námietky a či je z pohľadu strany potrebné sa k nim vyjadrovať, je treba vykladať prizmou osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, iba ona môže posúdiť otázku potreby na takúto argumentáciu reagovať. Tento postup bol preto povinnosťou súdov. Najvyšší súd poukázal na jasný záujem špecializovaného súdu a najvyššieho súdu o naplnenie, resp. zachovanie práva obžalovaných na obhajobu a s tým spojenej primeranej možnosti na vyjadrenie k podaniam pred rozhodovaním vo veci. Tým nie je dotknutý záver, že nariadenie termínu verejného zasadnutia a jeho následné zrušenie podľa názoru najvyššieho súdu z objektívnych dôvodov nemožno považovať za neústavný zásah do práva obžalovaných na plynulosť konania. Predmetom veci je skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin a z jeho údajného spáchania bolo podľa špecializovaného súdu uznaných za vinných osem obžalovaných, a preto je zo strany najvyššieho súdu nutné klásť obzvlášť veľký dôraz na riadnu prípravu verejného zasadnutia (resp. hlavného pojednávania) tak, aby bolo možné vec čo najrýchlejšie prejednať a rozhodnúť na jednom termíne bez jeho prípadného odročenia spôsobeného napríklad kvalifikovanými námietkami procesných strán a pod. Najvyšší súd poukázal na ústavnú akceptovateľnosť konania prvého termínu hlavného pojednávania po 6 mesiacoch a 23 dňoch od podania obžaloby (I. ÚS 495/2016). Podmienka zachovania kontradiktórnosti aj odvolacieho konania pretavená do potreby zabezpečenia dôkladnej prípravy verejného zasadnutia a zachovania požiadavky oboznámenia sa procesných strán so vzájomnou argumentáciou podľa najvyššieho súdu nijako nekoliduje s požiadavkou rýchlosti konania vo „väzobnej“ veci. Opačný prípad by

predstavoval ochranu práv obžalovaných na riadny výkon ich obhajoby na výsostne akademickej a formálnej, a nie reálne efektívnej úrovni.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. V trestnej veci vznikli neodôvodnené a pomerne výrazné prieťahy v konaní. Obžaloba bola podaná 17. júna 2021, prvé hlavné pojednávanie sa konalo až 31. januára 2022, pretože prvostupňový súd riešil, či je príslušným na konanie. K postúpeniu veci došlo až 18. októbra 2021, hoci sa tak malo stať už 30. júna 2021, čo je jednoznačný prieťah v konaní. K neefektívnosti postupovania veci súdom sťažovateľ odkazuje na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 5 Tost-š 1/2022 zo 17. januára 2022. Ďalší výrazný prieťah vznikol tak, že rozsudok špecializovaného súdu bol vyhlásený 12. augusta 2022.

6. Špecializovaný súd neurčil stranám lehotu na zaslanie odôvodnenia odvolania, spolu s rozsudkom nezaslal výzvu obsahujúcu určenie lehoty. Spis predložil odvolaciemu súdu predčasne, keď neboli odvolania odôvodnené procesnými stranami. Uvedené technicko-administratívne úkony súdu nemôžu ospravedlniť objektívne existujúce prieťahy v konaní, z hľadiska čakania obžalovaného vo väzbe nemôžu byť takéto príčiny prieťahov v jeho neprospech.

7. Prokurátor si nespĺnil svoju povinnosť podľa § 311 ods. 2 Trestného poriadku, keď doručil odôvodnenie odvolania až 23. januára 2023 (viac ako 5 mesiacov po rozhodnutí špecializovaného súdu) priamo odvolaciemu súdu. Bolo povinnosťou špecializovaného súdu a najvyššieho súdu včas a primerane reagovať na porušenie povinnosti prokurátora včas odôvodniť podané odvolanie a zabrániť tak vzniku zbytočných prieťahov v odvolacom konaní. Nečinnosť, resp. prieťahy v uvedenej dĺžke nemôžu obstáť vo vzťahu k požiadavke urýchleného konania vo väzobných veciach.

8. Verejné zasadnutie určené na 15. február 2023 bolo 8. februára 2023 zrušené a určený bol termín 29. marec 2023 z dôvodu, že jeden z členov senátu bol vylúčený a nový člen potreboval čas na prípravu. K zrušeniu verejného zasadnutia tak došlo z dôvodov na strane súdu, obžalovaný nesmie za takýto postup niesť žiadnu zodpovednosť. Okolnosť, pre ktorú sudca namietal svoju zaujatosť, mu mala byť známa pri určovaní termínu verejného zasadnutia, a nie niekoľko dní pred jeho konaním. Nový termín bol určený až s odstupom 1,5 mesiaca, čo je 7,5 mesiaca po vyhlásení rozsudku špecializovaného súdu. Podľa sťažovateľa napriek objektívnym dôvodom prieťahov nebolo za týchto okolností nevyhnutné, aby na rozhodnutie o odvolaniach čakal vo väzbe. Najvyšší súd napokon zrušil rozsudok špecializovaného súdu a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, čím vznikli vo veci neodôvodnené prieťahy v konaní spôsobené odvolacím súdom.

9. Spolu predstavujú prieťahy viac ako 1 rok, čo je ústavne neakceptovateľné. Nie je možné akceptovať výčitku najvyššieho súdu sťažovateľovi vo všeobecnosti, že obžalovaní nedoručili svoje odôvodnenia odvolania súdu. Ak by napríklad nedoručili odôvodnenie odvolania vôbec, tak by to neznamenal, že odvolací súd nemusí konať a bude len čakať. Výklad odvolacieho súdu je v tomto smere neprípustný, slúži len na ospravedlnenie jeho prieťahov. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostatočné, pokiaľ ide o odpovede na argumenty sťažovateľa namietajúceho vznik zbytočných prieťahov v merite trestnej veci.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na osobnú slobodu rozhodnutím najvyššieho súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, o nenahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľove námietky možno koncentrovať do námietky nedostatočného a nesprávneho posúdenia procesného postupu súdov z hľadiska rýchlosti konania a rozhodovania vo veci samej, čo má spôsobiť ústavnú neudržateľnosť väzby.

11. Ústavný súd je viazaný návrhom [§ 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], nemôže iniciatívne preskúmať porušenie sťažovateľom označeného práva z iných hľadísk vôbec neuvedených sťažovateľom, resp. jeho advokátom.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [ďalej len „dohovor“ (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018)]. Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020).

13. Pri posúdení väzobnej trestnej veci sťažovateľa sa preto ústavný súd zameril na zodpovedanie otázky, či sa najvyšší súd s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa, resp. s tými okolnosťami, na ktoré poukazoval sťažovateľ vo svojej žiadosti o prepustenie na slobodu a súčasne na nich poukazuje aj v uplatnenej ústavnej sťažnosti, vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Inými slovami, či je väzba v prípade sťažovateľa zdôvodnená ústavne udržateľným spôsobom.

14. Ústavný súd sa pre účely posúdenia ústavnej sťažnosti oboznámil s obsahom odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, a to najmä v časti, ktorou odpovedal na argumentáciu sťažovateľa formulovanú v jeho žiadosti o prepustenie na slobodu. Ústavný súd z napadnutého rozhodnutia zistil, že najvyšší súd sa zaoberal namietanou dĺžkou konania po vydaní rozsudku špecializovaného súdu, zohľadnil zložitost' konania (poznámeneal, že ide o vec týkajúcu sa ôsmich

obžalovaných a že ide o obzvlášť závažný zločin), vyjadril sa k postupu najvyššieho súdu (dôraz dal na riadnu prípravu verejného zasadnutia aby bolo vec možné rozhodnúť bez odročenia z dôvodu námietok strán), spomenul správanie procesných strán (doručenie podaní priamo odvolaciemu súdu – odôvodnenie odvolania obžalovanej [REDAKOVANÉ] a pod.) a zdôraznil požiadavky riadneho procesného postupu (nutnosť doručovania procesným stranám, zachovanie kontradiktórnosti konania a práva obhajoby). Najvyšší súd vo všeobecnosti nezistil kolíziu s požiadavkou rýchlosti konania vo väzobnej veci. Poukázal aj na príslušnú judikatúru ústavného súdu, ktorá v konkrétnom prípade považovala za ústavne akceptovateľné z hľadiska plynulosti vedeného trestného konania vykonanie prvého termínu hlavného pojednávania s odstupom viac ako šiestich mesiacov po podaní obžaloby.

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia je ústavný súd toho názoru, že argumentácia, prostredníctvom ktorej bolo sťažovateľovi vysvetlené splnenie materiálnych podmienok väzby a ktorou súčasne konajúci súd reagoval na skutočný rozsah námietok sťažovateľa uplatnených v jeho žiadosti o prepustenie na slobodu, je dostatočne vyčerpávajúca a súčasne konvenuje obsahu dotknutých ustanovení Trestného poriadku. Najvyšší súd síce nezachádzal do úplných detailov jednotlivých námietok sťažovateľa (napr. nevyjadril sa k neurčeniu lehoty na zaslanie odôvodnenia odvolania a k povinnosti súdov reagovať na nedoručenie odôvodnenia odvolania prokurátora), poskytol ale odpovede k postupu súdov vo veci samej, ktoré postačujú na označenie napadnutého rozhodnutia ako ústavne udržateľného.

16. Ani námietku, že sudcovi najvyššieho súdu mala byť v čase určovania termínu verejného zasadnutia známa okolnosť, pre ktorú namietal svoju zaujatosť (ktorú sťažovateľ doplnil až v ústavnej sťažnosti, pozn.), ústavný súd aj vzhľadom na rozhodnutie o tejto námietke (uznesenie najvyššieho súdu č. k. 2 Ndt 1/2023 z 31. januára 2023) nepovažuje za dostatočnú pre priame vyvodenie záveru o priet'ahoch. Obsah oznámenia dotknutého člena senátu z 24. januára 2023 totiž svedčí o jeho založení na pomerne špecifických okolnostiach. Tými sú podobnosti skutkovej vety rozsudku o schválení dohody o vine a treste v inej veci (sp. zn. 2 T 8/2021) a skutkovej vety rozsudku špecializovaného súdu a následné pochybnosti o objektívnej nestrannosti sudcu z hľadísk vyplývajúcich z nedávneho rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Mucha proti Slovensku z 25. novembra 2021 a z práva Európskej únie. Uvedené svedčí podľa ústavného súdu o osobitnej starostlivosti vo vzťahu k dodržaniu podmienky nestranného sudcu. Rešpektovanie požiadavky prednostného a urýchleného rozhodovania vo väzobných veciach by nemalo ísť na úkor rešpektovania zásad spravodlivého súdneho procesu.

17. Sťažovateľ časť argumentácie o priet'ahoch po podaní obžaloby opakuje, pretože ju uvádzal už v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 251/2022 (tiež III. ÚS 265/2022), v ktorom boli predmetom prieskumu skoršie súdne rozhodnutia o jeho väzbe. Ústavný súd v uznesení z 10. mája 2022 priblížil dovtedajšie úkony špecializovaného súdu po podaní obžaloby (doručovanie obžaloby v júni 2021, rozhodovanie o väzbe v júli 2021, postúpenie veci okresnému súdu uznesením z 21. októbra 2021 a následné zrušenie tohto uznesenia uznesením najvyššieho súdu z 15. decembra 2021, nariadenie termínu hlavného pojednávania 3. januára 2022 na 1. až 3. marec 2022) a dal odpoveď na námietky o plynulosti konania a priet'ahoch. Sťažovateľ v teraz prerokovávanej sťažnosti ani neuvádza bližšie okolnosti, z ktorých vyvodzuje svoj záver o neefektívnom postupe (špecializovaného) súdu, iba odkazuje na stranu 17 uznesenia najvyššieho súdu č. k. 5 Tost-š 1/2022 zo 17. januára 2022, čo ústavný súd nepovažuje za dostatočné z hľadiska dodržania požiadavky na uvedenie skutkových dôvodov návrhu. Ústavný súd by na takto formulovanú

námietku mohol rovnako odkázať na strany 17 až 19 toho istého rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorom najvyšší súd opísané úkony aj hodnotil z hľadiska rýchlosti konania vo veci samej.

18. Ani námietka, že ďalší výrazný prieťah vznikol tak, že rozsudok špecializovaného súdu bol vyhlásený 12. augusta 2022, nie je dostatočne skutkovo špecifikovaná. Zo samotnej sťažnosti sa síce pri takomto stručnom rozsahu skutkových dôvodov javí, že špecializovaný súd od januára 2022 do vyhlásenia rozsudku v auguste 2022 nekonal, avšak už len zo spomenutého konania sp. zn. IV. ÚS 251/2022 je ústavnému súdu známe, že v tomto období sa uskutočňovali hlavné pojednávania (31. januára 2022, 1. až 3. marca 2022, ale aj 21. marca 2022 a v apríli 2022, ako je známe ústavnému súdu z konania sp. zn. II. ÚS 267/2023, pozn.), rozhodovalo sa o väzbe (marec až apríl 2022), čím je spoľahlivo vyvrátené strohé tvrdenie sťažovateľa o výraznom prieťahu.

19. Za uvedených okolností sa nemôže ústavný súd stotožniť s tvrdeniami sťažovateľa o zbytočných prieťahoch v postupe najvyššieho súdu v rámci prípravy prejednávania podaných odvolaní, resp. v postupe špecializovaného súdu po vyhlásení rozsudku. Najvyššiemu súdu bol spisový materiál predložený 7. októbra 2022, teda necelé dva mesiace po vyhlásení rozsudku špecializovaného súdu. O odvolaniach napokon rozhodol 29. marca 2023, teda po viac ako 5 mesiacoch od predloženia veci.

20. Ústavný súd sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa že v dôsledku zrušenia rozsudku špecializovaného súdu a vrátenia veci na nové konanie a rozhodnutie vznikli vo veci neodôvodnené prieťahy v konaní spôsobené odvolacím súdom. V prvom rade uvedenú skutočnosť najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí nemohol zohľadniť, pretože v čase jeho vydania ešte nebolo vydané uznesenie z 29. marca 2023 zrušujúce rozsudok špecializovaného súdu v napadnutej časti. Ústavný súd v okolnostiach prípadu nemôže najvyššiemu súdu dôvodne vyčítať, že v preskúvanom rozsudku našiel v odvolaniach namietané nedostatky a že pristúpením ku kasácii spôsobil prieťahy. Záver o prieťahoch spôsobených v dôsledku potreby opakovane rozhodovať o veci samej na prvom stupni po zrušení rozhodnutia a vrátení veci odvolacím súdom by mohol byť priliehavý skôr vo vzťahu k špecializovanému súdu, keďže to mali byť chyby jeho postupu a rozsudku, ktoré založili dôvodnosť podaných odvolaní konštatovanú najvyšším súdom. Tento záver však nemôže byť prijatý automaticky pri každom zrušení meritórneho rozhodnutia a vrátení veci na prejednanie a rozhodnutie. Ak sa má prijať záver, že celé rozhodovanie súdu prvého stupňa predchádzajúce kasačnému rozhodnutiu bolo postihnuté zbytočnými prieťahmi, je potrebné, aby k tomu pristúpili aj ďalšie okolnosti (napríklad závažnosť a rozsah nedostatkov, prvky arbitrárnosti, opakovaná kasácia a nerešpektovanie pokynov odvolacieho súdu, na prvý pohľad neprípustná celková dĺžka konania). Žiadne takéto okolnosti sťažovateľ v jeho prípade neuviedol.

21. Sťažovateľ argumentuje čiastočne aj rozporne, keď na jednej strane namieta, že súd prvého stupňa spis predložil odvolaciemu súdu predčasne, keď neboli odvolania odôvodnené procesnými stranami. Avšak na druhej strane namieta prieťahy pre nereagovanie na včasné nepredloženie odôvodnenia odvolania prokurátorom.

22. Ani námietku sťažovateľa o ústavnej neakceptovateľnosti vyčítania sťažovateľovi, že „obžalovaní doručili odôvodnenia odvolania súdu napr. 7. novembra 2022 a podobne“, ústavný súd nepovažoval za dostatočnú na založenie dôvodnosti tvrdenia o porušení označeného základného práva. Najvyšší súd primeraným spôsobom zohľadnil doterajší postup špecializovaného súdu a najvyššieho súdu vo veci samej v trestnom konaní pre vyhovenie požiadavke, aby trvanie väzby neprekročilo nevyhnutnú dobu.

23. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03). Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

24. Ústavný súd chápe snahu sťažovateľa využiť akékoľvek procesné nezrovnalosti v postupe konajúcich súdov vo svoj prospech, nie je však jeho úlohou takúto argumentáciu sám posudzovať z hľadiska dodržania zákonných ustanovení. Ústavný súd vzhľadom na argumenty sťažovateľa nie je presvedčený, že napadnuté rozhodnutie je zjavne neodôvodnené či poznačené svojvôľou. Najvyšší súd podľa zistenia ústavného súdu námietky sťažovateľa verným spôsobom zachytil do napadnutého rozhodnutia. Primerane posúdil ich význam za dodržania hľadísk, ktoré mu rozhodovanie vo vtedajšej fáze konania umožňovalo.

25. Neexistuje preto ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím do napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu zasiahol, pretože nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s porušením označeného práva, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie jeho porušenia. Na základe toho ústavný súd považoval ústavnú sťažnosť v tejto časti za zjavne neopodstatnenú, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

26. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu